

Comentariul poeziei Luceafarul scrisa de Mihai Eminescu- a cincea parte

Eminescu a avut vocatia universalitatii si, pentru a figura conditia omului de geniu, a recurs si la mitul lui Hyperion. In mitologia greaca Hyperion este stapanul luminii si face parte din prima generatie de titani - alaturi de Okeanos si Cronos - nascuti din Uranos (Cerul) si Geia (Pamantul). Hyperion este tatal lui Helios (Soarele), Selena (Luna) si Eos (Aurora). Mitul lui Hyperion este un mit de circulatie in literatura universala pe care il intalnim, in special, la romantici, in poemul Hyperion al lui John Keats si in romanul epistolar al lui Holderlin, cu acelasi titlu, daca John Keats se pastreaza mai aproape de semnificatiile primordiale ale mitului, Holderlin, cu acelasi titlu. Daca John Keats se pastreaza mai aproape de semnificatiile primordiale ale mitului, Holderlin il utilizeaza pentru a configura biografia, exemplara a unui erou de geniu.

"Hyperion" (gr. "hyper" - "deasupra"; "eon" - "spirit") inseamna "cel care merge deasupra", "spirit superior". Eminescu a trecut insa mitul lui Hyperion si prin gnostica crestina in care "eon" inseamna "emanatie divina". Cand Demiurgul i se adreseaza Luceafarului cu apelativul "Hyperion", ii reaminteste de "esenta sa divina" (Zoe Dumitrescu - Busulenga Eminescu - cultura si creatie). Dupa George Munteanu, alternativa Luceafar-Hypenon ilustreaza, insa, alteritatea. Hyperion este Luceafarul care aspira sa inbratiseze conditia umana, pentru o "ora de iubire".

George Munteanu asaza intreaga viata si opera a lui Eminescu sub semnul lui Hyperion (Hyperion Viata lui Eminescu). Fiinta poetului graviteaza pe cba orbite: uria, celesta si alta, terestra. Pe masura ce poetul inainteaza in varsta, orbitele se desfac si, in final, Hyperion redevine Luceafarul care priveste lumea cu detasare si seninatate glaciala.

Sub raport pur filozofic, Luceafarul este o sinteza a celor trei mari izvoare ale gandirii eminesciene: filozofia indiana si budismul idealismul lui Platon, metafizica germana si Schopenhauer, asa cum au fost, cu precizie, stabilite de Titu Maiorescu, in studiul sau: Eminescu si poeziile lui (1889). Eminescu a cunoscut, in profunzime, filozofia indiana intr-una din variantele Luceafarului Demiurgul apare sub numele lui Brahma, divinitatea suprema la vechii indieni semnificand izvorul tuturor lucrurilor, al vierii si al mortii. Dar, din intreaga filosofie indiana Eminescu a avut cea mai mare atractie pentru budism.